

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10**MÔN: NGỮ VĂN – NINH BÌNH NĂM 2020****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN I: ĐỌC HIỂU VĂN BẢN (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới.

COVID-19 KHIẾN NHIỀU NGƯỜI CẢM NHẬN RÕ HƠN GIÁ TRỊ GIA ĐÌNH

Tính đến 9h ngày 25/6, thế giới chỉ nhận 9.503,073 người mắc Covid-19 tại 215 quốc gia, vùng lãnh thổ: 483.677 người tử vong. Đại dịch Covid-19 đã tác động đến mọi mặt của đời sống với nhiều nỗi lo toan từ sức khỏe đến kinh tế... Mấy tháng chống chọi với Covid-19 khiến không ít người đứng ngồi không yên trong lo sợ. Tuy nhiên, nếu nhìn ở một khía cạnh khác, dịch bệnh cũng khiến nhiều người nhận ra và thấu hiểu hơn những giá trị mà bấy lâu cuộc sống lo toan, bận bịu khiến họ có phần lãng quên. Nhiều nước, nhiều tổ chức phát động chiến dịch *Ở nhà vẫn vui* kêu gọi mọi người ở nhà và chia sẻ những câu chuyện, khoảnh khắc vui vẻ, tích cực trong thời gian ở nhà làm việc. Chưa bao giờ, trên các trang mạng xã hội, những câu chuyện tích cực lại được nhiều ông bố, bà mẹ chia sẻ rộn ràng đến vậy. Con cái chăm làm việc nhà, học được nhiều kỹ năng sống, gia đình gần nhau hơn. Trên các trang mạng xã hội cũng xuất hiện nhiều hơn những bữa cơm ấm cúng được mọi người chia sẻ, mang theo thông điệp tích cực, lạc quan. Sợi dây gắn kết yêu thương cũng được bền vững hơn khi mà họ đã xích lại gần nhau, có trách nhiệm với nhau, sẻ chia và cùng nhau gánh vác mọi niềm vui, nỗi buồn trong cuộc sống...

(Nhu Thụy - theo UN, Guardian, NYT, báo Phụ nữ Việt Nam Số 77 ngày 26/6/2020)

Câu 1 (0,5 điểm): Xác định câu chủ đề của đoạn trích?

Câu 2 (1,0 điểm): Các con số trong câu: “Tính đến 9h ngày 25/6, thế giới ghi nhận 9.503.073 người mắc Covid-19 tại 215 quốc gia, vùng lãnh thổ; 483,677 người tử vong” nói lên đặc tính gì của đoạn trích?

Câu 3 (1,0 điểm): Nêu các chiến dịch và hoạt động được thực hiện khi mọi người ở nhà chống dịch?

Câu 4 (0,5 điểm): Trình bày thông điệp mà tác giả muốn gửi gắm qua đoạn trích?

PHẦN II: TẠO LẬP VĂN BẢN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Anh (chị) hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về vai trò của gia đình trong cuộc sống của mỗi người.

Câu 2 (5,0 điểm)

Phân tích nhân vật Vũ Nương trong đoạn trích sau:

Qua năm sau, giặc ngoan cố đã chịu trời, việc quân kết thúc. Trương Sinh về tới nhà, được biết mẹ đã qua đời, con vừa học nói. Chàng hỏi mẹ, rồi bé đưa con nhỏ đi thăm, đưa trẻ không chịu, ra đến đồng, nó quấy khóc. Sinh dỗ dành:

- Nín đi con, đừng khóc, Cha về, bà đã mất, lòng cha buồn khổ lắm rồi.

Đưa con ngây thơ nói:

- Ô hay! Thế ra ông cũng là cha tôi ư? Ông lại biết nói, chứ không như cha tôi trước kia chỉ nín thin thít.

Chàng ngạc nhiên gạn hỏi. Đứa con nhỏ nói:

- Trước đây, thường có một người đàn ông đêm nào cũng đến, mẹ Đản đi cũng đi, mẹ Đản ngồi cũng ngồi, nhưng chẳng bao giờ bé Đản cả.

Tính chàng hay ghen, nghe đứa con nói vậy, tin chắc đinh ninh là vợ hư, không còn cách gì tháo cởi ra được.

Về đến nhà, mắng vợ một bữa cho hả giận. Nàng khóc mà rằng:

- Thiếp vốn nhà nghèo, được vào cửa tía. Sum họp chưa thỏa tình chăn gối, chia phôi vì động việc lửa binh. Cách biệt ba năm, giữ gìn một tiết. Tô son điểm phấn, từng đã nguội lòng, ngô liễu đường hoa chưa hề bén gót. Đâu có sự mất nét hư thân như lời chàng nói. Dám xin trần bạch để cởi mối nghi ngờ. Mong chàng đừng một mực nghi oan cho thiếp.

Chàng vẫn không tin. Nhưng nàng hỏi chuyện kia từ ai nói ra thì giấu không kể lời con nói; chỉ thường thường mắng mỏ nhiếc móc và đánh đuổi đi. Họ hàng làng xóm bênh vực và biện bạch cho nàng cũng chẳng ăn thua gì cả. Nàng bất đắc dĩ nói:

- Thiếp sở dĩ nương tựa vào chàng, vì có cái thú vui nghi gia nghi thất, có sự yên ổn được tựa bóng cây cao. Đâu ngờ ân tình tựa lá, gièm báng nên non. Nay đã bình rơi trâm gãy, mây tạnh mưa tan, sen rũ trong ao, liễu tàn trước gió; khóc tuyết bông hoa gãy cuống, kêu xuân cái én lìa màn, nước thẳm buồm xa, đâu còn thể lại lên núi Vọng Phu kia nữa.

Đoạn rồi nàng tắm gội chay sạch, ra bến Hoàng Giang ngửa mặt lên trời mà than rằng:

- Kẻ bạc mệnh này duyên phận hẩm hiu, chồng con rẫy bỏ, điều đâu bay buộc, tiếng chịu nhuốc nhơ, thân sông có linh xin ngài chứng giám. Thiếp nếu đoan trang giữ tiết, trinh bạch gìn lòng, vào nước xin làm ngọc Mị Nương, xuống đất xin làm cỏ Ngu Mỹ. Nhược bằng lòng chim dạ cá, lừa chồng dối con, dưới xin làm mồi cho cá tôm, trên xin làm cơm cho diều quạ, chẳng những là chịu khắp mọi người phỉ nhổ.

Nói xong gieo mình xuống sông mà chết.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Phần I

Câu 1:

Xác định câu chủ đề của đoạn trích?

Phương pháp: Căn cứ bài học đọc hiểu

Cách giải:

Chủ đề của đoạn trích: Covid – 19 đã khiến mọi người nhận ra giá trị của gia đình.

Câu 2:

Các con số trong câu: “Tính đến 9h ngày 25/6, thế giới ghi nhận 9.503.073 người mắc Covid-19 tại 215 quốc gia, vùng lãnh thổ; 483,677 người tử vong” nói lên đặc tính gì của đoạn trích?

Phương pháp: phân tích

Cách giải:

Những con số nói lên tính khách quan, khoa học, cụ thể của đoạn trích.

Câu 3:

Nêu các chiến dịch và hoạt động được thực hiện khi mọi người ở nhà chống dịch?

Phương pháp: Căn cứ bài học đọc hiểu

Cách giải:

Các chiến dịch và hoạt động được thực hiện khi mọi người ở nhà chống dịch:

- Chiến dịch Ở nhà vẫn vui kêu gọi mọi người ở nhà và chia sẻ những câu chuyện, khoảnh khắc vui vẻ, tích cực trong thời gian ở nhà làm việc.
- Con cái làm việc nhà, học được kỹ năng sống.
- Mọi người cùng chia sẻ bữa cơm gia đình ấm cúng.

Câu 4:

Trình bày thông điệp mà tác giả muốn gửi gắm qua đoạn trích?

Phương pháp: phân tích

Cách giải:

Học sinh tự rút ra thông điệp.

Gợi ý:

- Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào gia đình cũng luôn bên cạnh chúng ta và có ý nghĩa quan trọng.
- Hãy sống vui vẻ, lạc quan. Đó là cách chống dịch hiệu quả nhất.

Phần II

Câu 1

Anh (chị) hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về vai trò của gia đình trong cuộc sống của mỗi người.

Phương pháp: phân tích, giải thích, tổng hợp

Cách giải:

1. Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: vai trò của gia đình trong cuộc sống của mỗi con người

2. Giải thích vấn đề:

- Gia đình là tập hợp người cùng sống chung thành một đơn vị nhỏ nhất trong xã hội, gắn bó với nhau bằng quan hệ hôn nhân và dòng máu, thường gồm có vợ chồng, cha mẹ và con cái.

=> Gia đình có vai trò rất quan trọng với cuộc sống của mỗi con người.

3. Phân tích, bàn luận vấn đề

- Vai trò của gia đình đối với cuộc sống mỗi con người:

+ Gia đình là nơi ta được sinh ra và nuôi dưỡng cả về thể chất lẫn tâm hồn, là nơi giáo dục đầu tiên của mỗi con người.

+ Gia đình là nơi mỗi người được che chở, đùm bọc, được yêu thương vô điều kiện.

+ Gia đình trở thành gốc cơ bản để mỗi cá nhân phát triển. Dù gia đình nghèo khó hay gia đình đầy đủ, gia đình vẫn luôn là nơi cho ta những tình yêu và bài học quý giá.

- Làm thế nào để xây dựng một gia đình vững mạnh?

+ Mỗi thành viên cần biết yêu thương, chia sẻ những khó khăn cho nhau, học cách lắng nghe để thấu hiểu những khó khăn trong cuộc sống của mỗi người.

+ Mỗi thành viên cần tự ý thức trách nhiệm của mình trong việc xây dựng gia đình.

...

- Phê phán những kẻ không trân trọng gia đình, bất hiếu với ông bà, cha mẹ.

4. Liên hệ bản thân và Tổng kết

Câu 2

Phân tích nhân vật Vũ Nương trong đoạn trích

Phương pháp: phân tích, tổng hợp

Cách giải:

1. Giới thiệu chung

- Giới thiệu tác giả, tác phẩm
- Giới thiệu nội dung đoạn trích.

2. Phân tích

* *Khái quát đôi nét về Vũ Nương:*

- + Vũ Nương được là người phụ nữ “tính đã thùy mì nét na lại thêm tư dung tốt đẹp”.
- + Là người vợ hiền, yêu con, là người con dâu hiếu thảo.
- Không bao lâu sau khi Vũ Nương lấy chồng, Trương Sinh phải đi lính. Nàng ở nhà một mình sinh con, chăm sóc mẹ già.
- Khi Trương Sinh trở về cứ ngỡ nàng sẽ được hưởng cuộc sống gia đình yên ấm, hạnh phúc nào ngờ bất hạnh bắt đầu từ đó.

* *Phân tích đoạn trích:*

Phẩm chất, nét đẹp cũng như bi kịch đến tột cùng của Vũ Nương được thể hiện rõ nhất qua ba lời thoại, ba lời phân trần của nàng với Trương Sinh:

Lần 1: “Thiếp vốn con kẻ khó được nương tựa nhà giàu được nương tựa nhà giàu. Sum họp chưa thỏa tình chăn gối, chia phôi vì động việc lửa binh. Cách biệt ba năm giữ gìn một tiết. Tô son điểm phấn từng đã nguôi lòng, ngõ liễu tường hoa chưa hề bén gót. Đâu có sự mất nét hư thân như lời chàng nói... Dám xin bày tỏ để cởi mối nghi ngờ. Mong chàng đừng một mực nghi oan cho thiếp”

-> Nàng phân trần để chồng hiểu rõ lòng mình. Nàng đã nói đến thân phận, tình nghĩa vợ chồng, khẳng định tấm lòng thủy chung trong trắng, xin chồng đừng nghi oan, có nghĩa là nàng hết lòng hàn gắn hạnh phúc gia đình.

Lần 2: “Thiếp sở dĩ nương tựa vào chàng vì có cái thú vui nghi gia nghi thất. Nay đã bình rơi trâm gãy, mây tạnh mưa tan, sen rũ trong ao, liễu tàn trước gió; khóc tuyết bông hoa rụng cuống, kêu xuân cái én lìa đàn, nước thắm buồn xa, đầu còn có thể lại lên núi Vọng Phu kia nữa”

-> Nàng đã nói lên nỗi đau đớn thất vọng khi không hiểu sao mình bị nghi oan, bị đối xử bất công. Đồng thời đó còn là sự tuyệt vọng đến cùng cực khi khao khát của cả đời nàng vun đắp đã tan vỡ. Tình yêu không còn. Cả nỗi đau khổ chờ chồng đến hoá đá như trước đây cũng không còn có thể làm được nữa.

Lần 3: “Kẻ bạc mệnh này duyên phận hẩm hiu, chồng con rẫy bỏ, điều đâu bay buộc, tiếng chịu nhục nhơ, thần sông có linh, xin ngài chứng giám. Thiếp nếu đoan trang giữ tiết, trinh bạch gìn lòng, vào nước xin làm ngọc Mị Nương, xuống đất xin làm cỏ Ngu Mĩ. Nhược bằng lòng chim dạ cá, lừa chồng dối con, dưới xin làm mồi cho cá tôm, trên xin làm cơm cho diều quạ và xin chịu khắp mọi người phỉ nhổ”

-> Đây là lời độc thoại. Lời thoại là một lời than, một lời nguyện xin thần sông chứng giám nỗi oan khuất và tiết hạnh trong sạch của nàng. Lời thoại đã thể hiện nỗi thất vọng đến tột cùng, nỗi đau cùng cực của người phụ nữ phẩm giá nhưng bị nghi oan nên tự đẩy đến chỗ tận cùng là cái chết

* Nguyên nhân dẫn đến cái chết của Vũ Nương:

- Do lời nói ngây thơ của bé Đản.
- Do Trường Sinh vốn đa nghi, hay ghen lại đang buồn vì mẹ mất.
- Do chiến tranh gây ra 3 năm xa cách, niềm tin vào Vũ Nương ị thử thách, bị lung lay.
- Có thể do cuộc hôn nhân bất bình đẳng giữa Vũ Nương và Trường Sinh, do xã hội phong kiến trọng nam, khinh nữ cho phép Trường Sinh được đối xử rở rúng, tàn tệ với vợ mình.

* Hậu quả (của nỗi oan):

- Trường Sinh nghi ngờ, gạt đi lời thanh minh của Vũ Nương, mắng nhiếc, đánh đuổi Vũ Nương đi.
- Cùng đường Vũ Nương nhảy xuống sông Hoàng Giang tự tận. Đây là phản ứng dữ dội, quyết liệt của Vũ Nương để bảo vệ nhân phẩm nhưng cũng là cho thấy nỗi bất hạnh tột cùng của nàng.

3. Tổng kết vấn đề

Loigiaihay.com